

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ได้รับเหรียญทองในจังหวัดสตูล เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูลที่ได้รับระดับคุณภาพเหรียญทองจากการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล ของสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล ประจำปี 2554 จำนวน 42 ศูนย์ ผู้ให้ข้อมูลคือ ประธานศูนย์ฯ หรือผู้ได้รับมอบหมายในการบริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล จำนวน 42 คน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามอำเภอที่ตั้งศูนย์

ลำดับที่	อำเภอ	ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	จำนวนประชากร
1	เมืองสตูล	ญันนะตุลนะอีม	1
2		เกาะยะระโตตใหญ่	1
3		ยะระโตตน้อย	1
4		ตำมะลัง	1
5		กูบังจามัง	1
6		ดาร์ลุตควา	1
7		นุรุสลาม	1
8		บ้านควนโพธิ์	1
9		กมาลุตอิสลาม	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	อำเภอ	ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	จำนวนประชากร
10	ท่าแพ	ใหม่นาโตะะซุน	1
11		บ้านปลักแรดพัฒนา	1
12		นุรุสอิสลาม	1
13		บ้านแป-ระใต้	1
14		กลางแป-ระ	1
15		ควนสาคร	1
16	ทุ่งหว้า	นุรุสฮูดา	1
17		ท่าศิลา	1
18		บ้านท่าคลอง	1
19	ละงู	กุดทุบะฮ์	1
20		บ้านตะโละใส	1
21		นุรุสสะอะดะดะ	1
22		บ้านควนไสน	1
23		บ้านลาหงา(ต้นปาบ)	1
24		ราวภูอตุลยันนะห์(บ้านโคกพะยอม)	1
25		แหลมสน(บูโบย)	1
26	ควนโดน	บ้านคูสน	1
27		กลางควนโดน	1
28		อะห์มาตียะป็นจอร์	1
29		สะพานเคียน	1
30		นุรุสฮีตายะห์	1
31		อิสลามเฮียะทางงอ	1
32		บ้านทุ่งมะปริง	1
33		ดาร์ลนาอีม	1
34	ควนกาหลง	นุริสฮูดา	1
35		ฮีตายาตุสดีนียะฮ์	1
36		ธรรมประทีป	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	อำเภอ	ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)	จำนวนประชากร
37	ควนกาหลง	ขอยเรีเยะ	1
38		ญะมาอะตุลอิสลาม	1
39		มัสลาฮาตุตตีเนียะฮ์	1
41		ดีนุ้ลอามานะ	1
42	มะนัง	ซอลาฮุดดีน	1
รวม			42

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้วิจัยเชิงสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงสำรวจเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์ฯ โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ซึ่งศึกษาค้นคว้าจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง และนำมาประยุกต์ ปรับปรุงเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบรรยากาศ และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง สภาพที่ดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพที่ดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพที่ดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพที่ดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพที่ดำเนินงานของศูนย์ฯ ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและแนวทางที่ทำให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ได้รับเหรียญทอง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์เจาะลึกรุ่นย่อย (Focus group) ใช้สำหรับสัมภาษณ์

ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล โดยวิธี
เจาะจงตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติ 4 ข้อ ดังนี้

1. เป็นผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ระดับจังหวัด
2. เป็นผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)
ระดับจังหวัด
3. เป็นประธานเขตศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ประจำอำเภอ
4. เป็นผู้บริหารศูนย์ฯ ที่ได้รับเหรียญทองลำดับที่ 1 และ 2

ผลจากการคัดเลือกผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบศูนย์การศึกษาอิสลาม
ประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล ในการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus group) ได้จำนวน 12 คน
ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มย่อย (Focus group)

ที่	ตำแหน่ง	ชื่อ - สกุล
1	ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล	นายดัลัน นุงอาหลี
2	นักวิชาการอิสลามศึกษาสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล	นายชอหมาด ไบหมาดปันจอ
3	นักวิชาการอิสลามศึกษาสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล	นายเสดอหมาด ศรียาน
4	รองประธานสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดสตูล	นายอิบรอเหม อาดำ
5	ฝ่ายการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดสตูล	นายชำซุดดีน เล่งजे
6	ฝ่ายทะเบียนสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดสตูล	นายนีสาด แคยิวา
7	เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม ประจำจังหวัดสตูล	นายฮาสัน พรัดขำ
8	ประธานศูนย์ตาดีกา เขต 1 อำเภอเมือง	นายอับดุลกอเดร์ หลงกอหราบ
9	ประธานศูนย์ตาดีกา เขต 2 อำเภอท่าแพ	นายอารีย์ ตาเอ็น
10	ประธานศูนย์ตาดีกา เขต 3 อำเภอละงู	นายอดุลย์ มาห์หมัด
11	ผู้บริหารศูนย์ฯ บ้านคูสน	นายคอเล็ด แซะอามา
12	ผู้บริหารศูนย์ฯ กุตุบะฮ์	นายวีรัตน์ จิเหม

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดการบริหารงานในสถานศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และตำรา

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

4. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนให้คำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ดูภาคผนวก) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องและของการใช้ภาษา โดยหาค่าความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ (Index of Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกไว้เฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 - 1.00

6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่ปรับแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.80

8. จัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร

3.4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจรายชื่อศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่เป็นกลุ่มประชากร

2. ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงอธิบํามประจำศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่เป็นกลุ่มประชากรเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มประชากร จำนวน 42 ชุด หลังจากส่งแบบสอบถามแล้ว รวบรวมแบบสอบถามให้ครบถ้วนภายใน 20 วัน โดยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง และรับคืนมา 42 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. แบบสัมภาษณ์ เจาะลึกกลุ่มย่อย (Focus group) ผู้วิจัยประสานงาน นัดวัน เวลา

การสัมภาษณ์และออกสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้คือ จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

1.2 สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูลจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ ระดับศึกษาสามัญและระดับการศึกษาศาสนาอิสลาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย μ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล เป็นรายด้านและหาค่าเฉลี่ยรวม ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านอาคารสถานที่ 4) ด้านบรรยากาศ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำมาวิเคราะห์แปลผล โดยนำเสนอยึดหลักของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2534 : 24) ดังนี้

4.51	- 5.00 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมากที่สุด
3.51	- 4.50 หมายถึง ระดับการดำเนินงานมาก
2.51	- 3.50 หมายถึง ระดับการดำเนินงานปานกลาง
1.51	- 2.50 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อย
1.00	- 1.50 หมายถึง ระดับการดำเนินงานน้อยที่สุด

1.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานและแนวทางที่ทำให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ได้รับเหรียญทอง วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

1.4 แบบสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มย่อย (Focus group) ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาสรุปประเด็นโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบบเจาะลึกเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ได้รับเหรียญทอง ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านอาคารสถานที่ 4) ด้านบรรยากาศ 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำมาเสนอเชิงบรรยาย ประกอบการอภิปรายผล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าต่าง ๆ โดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

- 3.6 .1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 3.6. .2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3.6.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

Prince of Songkla University
Pattani Campus